

RAADSVOORSTEL NR. 17.0105

Rv. nr.: 17.0105

Presidium: d.d. 15 november 2017

Naam programma +onderdeel:

Bestuur en Dienstverlening

Onderwerp:

Vaststellen gezamenlijke verordening op de Rekenkamercommissie Leiden-Leiderdorp 2017.

Aanleiding:

Op initiatief van de gemeente Leiderdorp is een verkenning gestart voor het benoemen van een gezamenlijke rekenkamercommissie.

Doel:

Het vaststellen van een gezamenlijke verordening op de Rekenkamercommissie Leiden-Leiderdorp 2017.

Kader:

Verordening op de Rekenkamercommissie Leiden 2014, RV 14.0026

Verordening op de rekenkamer gemeente Leiderdorp 2015, Z/14/005746/20554

Gemeentewet, artikel 81 e.v.

Reglement van Orde Rekenkamercommissie Leiden

Reglement Rekenkamer Leiderdorp

Overwegingen:

Tijdens de verkenning zijn de volgende punten naar voren gebracht die pleiten voor een gezamenlijke rekenkamercommissie:

- De Leidse regio zoekt op diverse manieren samenwerking en een gezamenlijke rekenkamer tussen Leiden en Leiderdorp sluit op deze ontwikkeling aan;
- Meerwaarde in onderzoek, vanwege benchmark-component;
- Meer slagkracht voor de rekenkamer, vanwege toename budget en aantal leden;
- Leiden en Leiderdorp sluiten qua beleid en thema's veel op elkaar aan en pakken zaken gezamenlijk op. Dan is het logisch dat de evaluatie van dit beleid ook gezamenlijk wordt bekeken.

Er is tijdens de verkenning gesproken over vijf samenwerkingsmodellen:

1. Het 'aanbestedingsmodel', waarbij de ene gemeente het rekenkameronderzoek uitbesteed aan een andere gemeente. Bijvoorbeeld een buurgemeente die onderzoek door de centrumgemeente laat uitvoeren.
2. Een 'servicemodel' of 'facilitair model'. In dit model 'poolen' de rekenkamers hun capaciteit op het gebied van onderzoek en/of ondersteuning. Binnen dit model bestaat er een bureau 'Ondersteuning Rekenkamers' voor meerdere gemeenten.

3. De 'personele unie'. Elke gemeente behoudt haar eigen rekenkamer, maar feitelijk bestaat die in ieder van de deelnemende gemeenten uit dezelfde personen.
4. Het 'fusiemodel'. Van alle vormen is deze samenwerking het meest intensief. De rekenkamers integreren namelijk volledig. Er is een gezamenlijke verordening en/of convenant. Dit model leidt tot een gezamenlijke rekenkamer. Uitgangspunten bij dit model zijn de bijbehorende bepalingen uit de Gemeentewet.
5. Het "Wgr-model", vernoemd naar de rekenkamersamenwerking in Parkstad Limburg. Hierbij werken de rekenkamercommissies van een aantal gemeenten nauw samen. Elk van de gemeenten heeft een eigen rekenkamercommissie, maar de rekenkamercommissie Parkstad Limburg zorgt voor het opstarten en uitvoeren van alle onderzoeken. De leden van de afzonderlijke rekenkamercommissies van de gemeenten zijn tevens lid en onderzoeker in de rekenkamercommissie Parkstad Limburg. Zo is een arsenaal van onderzoekers en expertises beschikbaar.

Dit raadsvoorstel beoogt een gezamenlijke rekenkamer, zoals omschreven in het vierde model. Dit is de meest verstrekkende vorm van samenwerking. De voornaamste redenen om aan te sturen op een gezamenlijke rekenkamer zijn dat:

- dit de meest overzichtelijke en werkbare vorm is;
- dit model naar beide raden het meeste duidelijkheid schept qua kosten en verwachtingen;
- ook in deze vorm voldoende te borgen is dat beide gemeenten bediend worden door de rekenkamer;
- dit model het beste past bij de onafhankelijke rol van de rekenkamer, omdat de rekenkamer volledig verantwoordelijk blijft voor de werkwijze, de onderzoekskeuze en de besteding van het budget.

Om zaken als de ambtelijke ondersteuning, het budget, de aanstelling en het ontslag van de leden overzichtelijk en werkbaar te regelen wordt voorgesteld om de besluitvorming hieromtrent in Leiden plaats te laten vinden. De besluitvorming vindt echter altijd plaats in afstemming met de gemeenteraad van Leiderdorp. De griffies van beide gemeenten zullen borgen dat de afstemming op een efficiënte en correcte manier plaats vindt.

De gezamenlijke rekenkamercommissie Leiden-Leiderdorp zal bestaan uit minimaal vijf en maximaal zeven leden. De benoeming van de huidige vijf leden van Leiden blijft van kracht met inbegrip van het huidige aftreedschema.

Financiën:

Het budget van de rekenkamer Leiderdorp en de rekenkamercommissie Leiden worden samengevoegd tot het budget van de rekenkamercommissie Leiden-Leiderdorp.

De reserve rekenkamer Leiderdorp wordt beschikbaar gesteld voor de gezamenlijke rekenkamercommissie, maar blijft vooralsnog onder beheer van de Raad van Leiderdorp. De reserve rekenkamercommissie Leiden zal fungeren als reserve rekenkamercommissie Leiden-Leiderdorp.

In 2014 heeft de Leidse Raad besloten om eenmalig een bedrag van 60.000 euro te storten in de reserve Rekenkamercommissie Leiden en daar van 2015 tot en met 2019 jaarlijks 12.500 aan te onttrekken ten behoeve van onderzoek. Dit besluit blijft van kracht.

Voeding van de reserve rekenkamercommissie Leiden-Leiderdorp vindt plaats vanuit het overschot op het budget van de Rekenkamercommissie. Hiermee is geborgd dat het budget beschikbaar blijft voor de gezamenlijke rekenkamercommissie en niet terug kan vloeien in de concern reserve van Leiden.

In 2014 heeft de Leidse Raad de wens uitgesproken dat de Raad extra onderzoek kan vragen van de rekenkamercommissie. In een dergelijk geval zal de Raad ook zorgen voor extra financiering. Deze mogelijkheid is ook van toepassing voor de gezamenlijke rekenkamercommissie Leiden-Leiderdorp.

Evaluatie:

Binnen twee jaar na de inwerkingtreding van de verordening wordt geëvalueerd hoe het samenwerkingsmodel bevalt. Daarbij wordt specifiek gekeken naar de ervaring met het aantal rekenkamerleden. Indien dit aanleiding geeft tot een wijziging van of binnen het model van de samenwerking dan wordt een gewijzigde verordening voorgelegd aan beide raden.

Bij de evaluatie wordt ernaar gestreefd om het budget van de rekenkamercommissie te baseren op een vast bedrag per inwoner.

Het aantal uren ambtelijke ondersteuning van de gezamenlijke rekenkamercommissie wordt eveneens geëvalueerd. Dit is qua timing echter niet gekoppeld aan de evaluatie van de gezamenlijke rekenkamer.

Bijgevoegde informatie:

Samenwerkingsovereenkomst Leiden-Leiderdorp 2017

RAADSBESLUIT

De Raad van de gemeente **Leiden**:

Gezien het voorstel van het presidium (raadsvoorstel 17.0105 van 2017), mede gezien het advies van de commissie, gelet op artikel 81 van de Gemeentewet:

BESLUIT:

1. Een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan met de gemeenteraad van Leiderdorp, zoals in ontwerp bijgevoegd.
2. In te stemmen met onderstaande begrotingswijziging:

Programma	2018		2019		2020		2021	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1 - Bestuur en Dienstverlening	38.000	-38.000	38.000	-38.000	38.000	-38.000	38.000	-38.000
2 - Veiligheid	-	-	-	-	-	-	-	-
3 - Economie	-	-	-	-	-	-	-	-
4 - Bereikbaarheid	-	-	-	-	-	-	-	-
5 - Omgevingskwaliteit	-	-	-	-	-	-	-	-
6 - Stedelijke Ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-	-
7 - Jeugd en Onderwijs	-	-	-	-	-	-	-	-
8 - Cultuur, sport en recreatie	-	-	-	-	-	-	-	-
9 - Maatschappelijke ondersteuning	-	-	-	-	-	-	-	-
10- Werk en Inkomen	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene middelen	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma overhead	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	38.000	-38.000	38.000	-38.000	38.000	-38.000	38.000	-38.000
Mutatie reserves	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat	0		0		0		0	
	neutraal		neutraal		neutraal		neutraal	

3. Vast te stellen de navolgende verordening op de rekenkamercommissie voor de gemeenten Leiden en Leiderdorp 2017:

Artikel 1

Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- wet: Gemeentewet;
- commissie: de gezamenlijke rekenkamercommissie van Leiden en Leiderdorp;
- subcommissie: een door de rekenkamercommissie ingestelde commissie bestaande uit een aantal leden van de rekenkamercommissie ten behoeve van de begeleiding van extern uitgevoerd onderzoek. Indien sprake is van een onderzoek dat samen wordt uitgevoerd met andere rekenkamers en of rekenkamercommissies, dan bestaat de subcommissie uit een afspiegeling van leden uit dat samenwerkingsverband;
- voorzitter: voorzitter van de rekenkamercommissie;
- raden: gemeenteraden van Leiden en van Leiderdorp
- colleges: colleges van burgemeester en wethouders van Leiden en van Leiderdorp;
- secretaris: ambtelijk secretaris van de rekenkamercommissie.

Artikel 2

Commissie

1. Er is een commissie die door de raden wordt ingesteld en wordt aangeduid als de rekenkamercommissie.
2. De commissie bestaat bij het in werking treden van de verordening uit minimaal vijf en maximaal zeven leden, waaronder een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter.

3. De commissie heeft in beide gemeenten een gremium dat representatief is voor de raad als vast aanspreekpunt van de raden.

Artikel 3

Taken

De commissie onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid door het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. Een door de commissie ingesteld onderzoek naar de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur bevat geen controle van de jaarrekening als bedoeld in artikel 213 van de Gemeentewet, tweede lid.

Artikel 4

Benoeming leden

1. De gemeenteraad van Leiden benoemt in afstemming met de raad van Leiderdorp de leden van de commissie. De selectie van de leden vindt plaats op basis van een openbare sollicitatieprocedure.
2. De leden worden benoemd op basis van een gezamenlijke voordracht vanuit Leiden en Leiderdorp.
3. De leden van de commissie worden voor een periode van vier jaar benoemd. Aftredende leden kunnen terstond worden herbenoemd voor maximaal nog één periode van vier jaar.
4. De voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter van de commissie worden benoemd uit het midden van de commissie op een gezamenlijke voordracht aan de gemeenteraden van Leiden en Leiderdorp. De voorzitter draagt zorg voor het tijdig en periodiek bijeenroepen van de commissie, het leiden van de vergaderingen, het bewaken van de uitgangspunten en werkwijze en het bevorderen van een zorgvuldige besluitvorming. Bij ontstentenis van de voorzitter treedt de plaatsvervangend voorzitter op als voorzitter.
5. De commissie stelt aan het begin van de zittingsperiode een rooster van aftreden op.
6. Op de leden van de commissie is artikel 15, lid 1 en 2, van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.
7. De leden van de commissie nemen niet deel aan een onderzoek indien daarbij hun onpartijdigheid in het geding komt.
8. Bij de procedure rondom de benoeming van nieuwe leden worden ten minste een lid van de commissie, een raadslid van Leiden en een raadslid van Leiderdorp betrokken.

Artikel 5

Eed

Ten aanzien van de leden is artikel 81 g van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing. De leden leggen de Eed af in de raad van Leiden in afstemming met de raad van Leiderdorp.

Artikel 6

Ontslag en non-activiteit

1. De raad van Leiden ontslaat in overleg met de raad van Leiderdorp de leden en plaatsvervangende leden of stellen hen op non-actief.
2. Het lidmaatschap van een lid eindigt:
 1. op eigen verzoek;
 2. bij de aanvaarding van een functie die onverenigbaar is met het lidmaatschap van de commissie.
 3. wanneer het lid bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak wegens misdrijf is veroordeeld, dan wel bij zulk een uitspraak een maatregel is opgelegd die vrijheidsbeneming tot gevolg heeft;
 4. indien het lid bij onherroepelijk geworden rechtelijke uitspraak onder curatele is gesteld, in staat van faillissement is verklaard, surseance van betaling heeft verkregen of wegens schulden is gegijzeld.

5. De leden van de commissie kunnen door de raad worden ontslagen wanneer zij door ziekte of gebreken blijvend ongeschikt zijn hun functie te vervullen.

Artikel 7

Vergoeding voor werkzaamheden van de leden van de commissie

1. De voorzitter en leden ontvangen per vergadering een vergoeding op grond van artikel 3 lid 1 en 3 van de Verordening geldelijke voorzieningen raads- en commissieleden en fractieondersteuning 2014. Met dien verstande dat de vergoeding per vergadering voor de voorzitter wordt vermeerderd met 25%.
2. De vergoedingen genoemd in het eerste lid komen ten laste van het budget van de commissie.

Artikel 8

Ambtelijk secretaris

1. De griffie van Leiden draagt zorg voor een ambtelijk secretaris van de commissie.
2. De secretaris staat de commissie bij de uitvoering van haar taken terzijde.
3. De secretaris legt rechtstreeks verantwoording af aan de commissie over de wijze waarop de ondersteunende taken worden verricht.
4. De secretaris draagt zorg voor de agendaplanning, de verslaglegging, de vorming van dossiers, financiën en communicatie.

Artikel 9

Onderzoeksmedewerkers

1. Interne onderzoeksmedewerkers worden voor de duur van het onderzoek en in overleg met de commissie door de gemeentesecretaris van de betreffende gemeente aangewezen; zij worden in voldoende mate voor de vervulling van hun taak vrijgesteld. Hun werkzaamheden worden door de commissie bekostigd.
2. Onderzoeksmedewerkers hebben geheimhoudingsplicht met betrekking tot de verkregen informatie en zijn alleen voor het vervullen van hun werkzaamheden verantwoording verschuldigd aan de commissie in afwijking van hetgeen is bepaald in de verordening op de ambtelijke bijstand van de gemeenten Leiden respectievelijk Leiderdorp.
3. De commissie is tevens bevoegd ten laste van het budget als bedoeld in artikel 14 externe deskundigheid in te schakelen.

Artikel 10

Reglement van Orde

De commissie stelt een reglement van orde voor haar vergaderingen en andere werkzaamheden vast. Zij zendt het reglement na vaststelling onverwijld ter kennisneming naar de raden.

Artikel 11

Onderwerpselectie en opdrachtverlening

1. De commissie bepaalt de onderwerpen die zij onderzoekt, formuleert de probleemstelling en stelt de onderzoeksopzet vast.
2. De in het vorige lid bedoelde onderzoeksopzet wordt door de commissie ter kennisgeving aan de raden verstuurd.
3. De raden kunnen afzonderlijk of gezamenlijk de commissie een gemotiveerd verzoek doen tot het instellen van een onderzoek. De rekenkamer bericht de betreffende raad of raden binnen een maand in hoeverre aan dat verzoek wordt voldaan. Indien de commissie niet aan het verzoek van de raad/raden voldoet, licht zij dit toe.

4. De commissie kan zogenaamde flitsonderzoeken uitvoeren die betrekking hebben op een beperkter terrein of gepaard gaan met kleinere acties dan de onderzoeken die normaliter worden uitgevoerd.
5. De commissie kan de gemeenteraden, mede gebaseerd op de uitkomsten van de in het vorige lid genoemde flitsonderzoeken, gevraagd en ongevraagd adviseren.

Artikel 12

Werkwijze

1. De commissie is belast met en verantwoordelijk voor de uitvoering, begeleiding en sturing van het onderzoek volgens de door haar vastgestelde onderzoeksopzet.
2. De commissie beoordeelt of het wenselijk is de betreffende raad of gezamenlijke raden tussentijds te informeren.
3. De commissie is bevoegd bij alle leden van het betreffende gemeentebestuur en bij alle ambtenaren die mondelinge en schriftelijke inlichtingen in te winnen die zij nodig acht voor de uitvoering van de onderzoeken. De leden van het gemeentebestuur en de ambtenaren van de gemeente zijn verplicht de gevraagde inlichtingen binnen de door de commissie gestelde termijn te verstrekken.
4. De commissie is bevoegd bij instellingen waaraan de gemeente Leiden en/of Leiderdorp een subsidie heeft verstrekt ten bedrage van ten minste vijftig procent van de baten van deze instelling, over de jaren waarop deze subsidie betrekking heeft, nadere inlichtingen in te winnen over de jaarrekeningen, daarop betrekking hebbende rapporten van hen die deze jaarrekeningen hebben gecontroleerd en overige documenten met betrekking tot die instelling die bij het gemeentebestuur berusten. Indien een of meer documenten ontbreken, kan de commissie van de betrokken instelling de overlegging daarvan vorderen.
5. De commissie vergadert zoveel als zij nodig acht, ter bespreking van procedurele en inhoudelijke aspecten van het onderzoek.
6. Een subcommissie is een bijeenkomst van een deel van de leden van de commissie ten behoeve van de begeleiding van extern uitgevoerd onderzoek. In het reglement van orde van de commissie wordt de definitie van een bijeenkomst van de subcommissie en de wijze van verantwoording naar de raad vastgelegd.
7. De commissie vergadert in beslotenheid, haar rapporten zijn openbaar. Op grond van de belangen genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur kan de commissie rapporten die aan de raden worden voorgelegd of gedeelten daarvan als geheim aanmerken.
8. De commissie kan openbare informatieve vergaderingen beleggen.
9. De commissie stelt de betrokkenen in de gelegenheid om binnen een door haar te stellen termijn, die tenminste twee weken bedraagt, hun zienswijze op het conceptonderzoeksrapport aan de commissie kenbaar te maken. Betrokkenen zijn in ieder geval degenen wier taakuitvoering (mede) voorwerp van onderzoek is of is geweest. De commissie bepaalt wie verder als betrokkenen worden aangemerkt. Het hoor- en wederhoor heeft betrekking op feitelijke informatie.
10. Na vaststelling door de commissie worden het onderzoeksrapport en de nota met conclusies en aanbevelingen en de zienswijzen van betrokkenen op het rapport zo spoedig mogelijk, onder toezending van een afschrift aan de colleges en betrokkenen, onder embargo aan de raden aangeboden.

Artikel 13

Het proces rondom de behandeling van een onderzoeksrapport

1. Het rapport wordt behandeld in de gemeenteraad waar het rapport betrekking op heeft. Dit kunnen ook beide raden zijn. In de overige punten van Artikel 13 dient raad of college gelezen te worden als betreffende raad of raden en betreffend college of colleges.

2. Het college wordt in de gelegenheid gesteld een advies op het rapport uit te brengen binnen een periode van maximaal zes weken. De periode gaat in zodra het rapport bij de griffie(s) is ontvangen.
3. De commissie biedt het rapport aan de raad aan. De raad stelt de behandelwijze vast en biedt de commissie gelegenheid een toelichting te geven op het rapport en biedt de raadsleden gelegenheid voor het stellen van vragen. Na de toelichting is het rapport openbaar. Indien het rapport in beide raden op verschillende data toegelicht wordt is de eerste datum leidend voor de openbaarmaking,
4. Na de reactietermijn van het college vindt inhoudelijke behandeling plaats aan de hand van een raadsvoorstel, dat een voorstel voor het al dan niet overnemen van de aanbevelingen van de commissie bevat.
5. Uiteindelijk neemt de raad een besluit over het raadsvoorstel.

Artikel 14

Budget

1. De commissie is bevoegd binnen een aan haar bij de begroting beschikbaar gesteld budget uitgaven te doen ten behoeve van de uitvoering van haar taken.
2. Ten laste van het in het voorgaande lid bedoelde budget worden de kosten gebracht van:
 - a. de vergoedingen aan de leden;
 - b. interne onderzoeksmedewerkers;
 - c. externe deskundigen die eventueel door de commissie zijn ingeschakeld;
 - d. eventuele overige uitgaven die de commissie nodig acht voor de uitoefening van haar taak.
3. De commissie is voor de besteding van het budget uitsluitend verantwoording verschuldigd aan de raden.
4. Jaarlijks dient de commissie een jaarverslag en jaarrekening in vóór 1 maart van het daaropvolgende jaar.
5. De commissie stelt jaarlijks een tweejarig onderzoeksplan met begroting op, waarin wordt aangegeven welke gezamenlijke en afzonderlijke onderzoeken de commissie voornemens is om uit te voeren voor beide gemeenten. Dit onderzoeksplan wordt jaarlijks geactualiseerd.

Artikel 15

Inwerkingtreding en Intrekking

Deze verordening treedt in werking de eerste dag na publicatie en tegelijkertijd wordt de Verordening op de Rekenkamercommissie 2014 ingetrokken.

Artikel 16

Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie Leiden-Leiderdorp 2017.

Gedaan in de openbare raadsvergadering van 19 december 2017,

de Griffier,

de Voorzitter,